
PODIUM MOZAÏEK

Podium Mozaïek is een theater met café-restaurant in Amsterdam West, gevestigd in de voormalige Pniëlkerk aan de Bos en Lommerweg. Het podium bestaat dit jaar vijftien jaar en biedt onder meer theater, muziek, comedy, storytelling en dans uit binnen- en buitenland. Huisgezelschappen zijn Theater RAST, Het Nederlands Blazers Ensemble (NBE), DEGASTEN, Orkaan en reART Collective.

Na de pioniers- en consolidatiefase is Podium Mozaïek in 2020 in een acceleratiemodus geraakt: een fase waarin nieuwe makers met nieuwe verhalen samensmelten met een nieuw publiek. RRReuring, dat in 2020 haar vierde editie beleeft, vormt een goed vertrekpunt voor het maken van nieuwe verhalen door theatermakers, regisseurs en dichters die al in beeld zijn bij Podium Mozaïek zoals Daniel Bonsu, Perry Gits, Akram Assan en Ada Ozdogan. Het vertellen van verhalen staat ook de komende kunstplanperiode centraal. Daartoe start Podium Mozaïek met PM2024, een productiehuis dat makers in verschillende disciplines in staat stelt werk te maken dat ook buiten Podium Mozaïek wordt uitgevoerd.

In 2021 wil Podium Mozaïek acht korte portretten produceren die later tot een voorstelling samengesmeed kunnen worden. Samen met

Urban Myth breidt Podium Mozaïek de internationale contacten uit. De instelling noemt hierbij podia in Engeland, Duitsland en België waar jongeren met een migratieachtergrond ook een visie op de diverse grootstedelijke samenleving ontwikkelen. Jaarlijks kiest Podium Mozaïek een aantal actuele thema's waar omheen geprogrammeerd wordt, zoals migratie en fort Europa, gentrificatie, dekolonisatie, democratie, big data en privacy.

Podium Mozaïek gaat de muziekprogrammering uitbreiden. In navolging van Café Istanbul en Café Marrakesh, met internationale artiesten, introduceert Podium Mozaïek Café Teheran. Ook legt Podium Mozaïek een connectie met BIRD in Rotterdam en brengt het akoestische gigs van Altin Gün, Joya Mooi en Janne Schra. De programmaliijnen storytelling en *spoken word* worden verder ontwikkeld. De samenwerking met Storytelling Festival en Storytelling Centre krijgt een vervolg en Podium Mozaïek programmeert onder meer vertellers als Nasrdin Dchar, Mouna Laroussi en Abdelkarim el Baz.

Daarnaast wil Podium Mozaïek een steviger plek verwerven in het comedycircuit, omdat het podium geschikt is voor artiesten die de kleine zaal ontgroeien en de grote zalen nog niet vol krijgen. Komend seizoen staan onder meer Hassan El Rahai en Stacey Esajas op het programma. Ook breidt Podium Mozaïek de familieprogrammering uit met festivals in de herfst-, kerst- en voorjaarsvakantie. Nieuw in Podium Mozaïek is het programmeren van podcasts. De instelling wil een plek worden die makkelijk gevonden wordt door makers en liefhebbers. Als dit succesvol is, wil Podium Mozaïek een Podcastfestival organiseren.

ADVIES

Artistiek belang

Podium Mozaïek is een breed programmerend, intercultureel en multidisciplinair podium. De instelling is goed op de hoogte van de veranderende dynamiek in de buurt en stimuleert huisgezelschappen zoals theater RAST en DEGASTEN daarop te reflecteren. Podium Mozaïek

programmeert een breed scala aan voorstellingen uit het landelijk gesubsidieerde aanbod. De Amsterdamse Kunstraad vindt de jeugd- en familieprogrammering goed en ook het festivalprogramma tijdens vakanties, waaronder Winterverhalen en het GilGAMESj Festival, is sterk in de interactie met de wijk. Podium Mozaïek onderhoudt nauwe banden met en is een fijne speelplek voor huisgezelschappen en vaste bespelers.

De muziekprogrammering bestaat uit een bont aanbod waarbij een mooie brug wordt geslagen tussen de westerse en Arabische muziektraditie. Het is te prijzen dat de concerten van vaste bespelers NBE, reArt en het Amsterdams Andalusisch Orkest vaak zijn uitverkocht. De samenwerking met het Rotterdams jazzpodium BIRD, met onder meer Janne Schra, noemt de kunstraad opvallend.

Het NBE en Podium Mozaïek hebben in stadsdeel West een bijzondere samenwerking ontwikkeld. Het NBE levert muzikale topkwaliteit en verbindt zich ook met de buurt. De kunstraad is enthousiast over de gratis concerten, waarin regelmatig jong talent centraal staat. Deze uitvoeringen verbinden Podium Mozaïek op een laagdrempelige manier met de directe omgeving.

Podium Mozaïek richt zich de laatste jaren steeds meer op zelf produceren, vanuit een behoefte meer aanbod te creëren dat aansluit bij het publiek. Met productiehuis PM2024 gaat Podium Mozaïek zich richten op het vertellen van nieuwe verhalen, onder meer met spoken word, storytelling, theater, muziek en fotografie. De aanpak in deze eigen productiekern spitst zich toe op persoonlijke verhalen waarvoor uitgebreid onderzoek wordt gedaan. De kunstraad spreekt zijn waardering uit voor de artistiek-inhoudelijke lijnen in het overzichtelijke ondernemingsplan. De kunstraad ziet de urgentie van deze plannen. Het gaat niet alleen om de verhalen van nu, maar ook om verhalen van vroeger, die nu pas verteld (kunnen) worden. Podium Mozaïek haalt deze verhalen rechtstreeks uit de buurt, de stad en van kunstenaars en bundelt ze in een database die voor iedereen toegankelijk moet worden. Dat is een innovatieve aanpak, vindt de kunstraad. Zo maakt Podium Mozaïek op een nieuwe manier contact met het publiek en weet het relevant te blijven. Daarbij merkt de kunstraad wel op dat het nog een pril idee is. De methode en de uitwerking moeten zich nog bewijzen.

De kunstraad kijkt uit naar de projecten voor 2021, die gevarieerd zijn en tegelijk goed passen bij het profiel van Podium Mozaïek. Voor de jaren erna zijn de plannen wat minder concreet. Er worden veel namen en verschillende formats genoemd, die gebracht worden als losse ideeën waarvan het nu nog niet duidelijk is of ze wel of niet tot uitvoering komen. Maar de ideeën hebben, mits goed uitgevoerd, potentie, zo oordeelt de kunstraad. Als de daaropvolgende jaren ook op deze wijze worden ingevuld, kan dit een mooi en afwisselend programma opleveren. Podium Mozaïek denkt vanuit de mogelijkheden van de samenwerkingspartners en zet vooralsnog terecht niet hoog in op groots en landelijk bereik van de mogelijke activiteiten en producties die hieruit voortkomen.

Podium Mozaïek heeft in het verleden geworsteld met de (on)mogelijkheden die de zaal bood, vanwege het feit dat het publiek op tribunes aan drie kanten van het podium zit, maar heeft daarvoor nu een goede modus gevonden. Deze zaal is bij uitstek geschikt voor storytelling in allerlei vormen. Door deze verhalen te brengen, draagt Podium Mozaïek bij aan het opbouwen van een nieuwe meerkleurige identiteit van Amsterdam.

Belang voor de stad

Podium Mozaïek is een aantrekkelijke, laagdrempelige plek en fungeert als 'huiskamer' van Bos en Lommer. De horeca – intussen in eigen handen – is op niveau, je kunt naar Podium Mozaïek toe gaan voor een voorstelling, maar je kunt er ook afspreken voor de gezelligheid. Podium Mozaïek is een plek voor de buurt, maar het is al lang geen buurttheater meer. Podium Mozaïek is een grootstedelijk podium, wat ook blijkt uit de bezoekcijfers: 30% uit de buurt, 30% uit de rest van de stad en 40% uit de rest van Nederland (vooral uit de regio).

Rond Podium Mozaïek is de stad volop in beweging. Bos en Lommer gentrificeert en door de uitbreidingsplannen voor de Houthavens en Havenstad krijgt het podium er een nieuw en mogelijk ander publiek bij. Podium Mozaïek wil inspelen op deze dynamiek en wil het gesprek tussen nieuwkomers en 'oudkomers' gaande houden. De kunstraad had graag gezien dat Podium Mozaïek in het ondernemingsplan een nadere beschouwing had opgenomen over de veranderende samenstelling van

de buurt. Juist omdat in de programmering de nadruk ligt op het ophalen van verhalen uit de wijk. In hoeverre verandert de focus als het proces van gentrificatie rond Podium Mozaïek voortschrijdt? De kunstraad vermoedt dat Podium Mozaïek wel heeft nagedacht over die vraag en had er graag meer over willen lezen.

Talentontwikkeling en cultuureducatie zijn kernactiviteiten van Podium Mozaïek geworden. Het podium wordt steeds belangrijker als plek waar verschillende theatermakers hun eerste meters kunnen maken. Met RRRearing heeft Podium Mozaïek een mooi festival in huis dat nieuwe en iets gevorderde makers een platform biedt. Onder de vleugels van Podium Mozaïek heeft een gezelschap als George & Eran Producties zich kunnen ontwikkelen. Samen met Frascati heeft de instelling het initiatief genomen voor het opzetten van de Dramaturgische Tafel, een netwerk van vijf Amsterdamse podia (ook de Meervaart, Bijlmer Parktheater en Tolhuistuin maken hier deel van uit). Zij houden zich bezig met het signaleren en ondersteunen van nieuw talent. De samenwerking tussen deze partners heeft inmiddels geleid tot het festival Town Tales. De kunstraad is enthousiast over de samenwerking en hoopt op voortzetting en versteviging van dit netwerk.

Op het gebied van cultuureducatie verlegt Podium Mozaïek de focus van het bereiken van grote groepen kinderen via voorstellingen, zoals eindmusicals, naar een benadering die inzet op intensieve cultuureducatietrajecten en lange leerlijnen met een klein aantal scholen. Dit past in het beleid zoals uitgestippeld op advies van Paul Collard. Hierbij worden scholen inhoudelijk actief betrokken.

Ook vindt de kunstraad het een spannend idee DEGASTEN uit te nodigen om in de nieuwe kunstenplanperiode naast hun eigen voorstellingen in Podium Mozaïek eveneens op te treden als gastcurator. DEGASTEN programmeert in dat kader zes voorstellingen gericht op mbo'ers en vmbo-leerlingen in West en Nieuw-West, inclusief workshops.

Uitvoerbaarheid

De begroting vindt de kunstraad niet transparant. Voor 2016 waren de publieksinkomsten op € 200.000 begroot en in 2018 is € 175.000

gerealiseerd. Voor 2021 wordt deze inkomstenbron begroot op € 450.000. De kunstraad acht een dergelijke stijging nogal ambitieus.

Podium Mozaïek vraagt € 250.000 subsidie uit het kunstenplan aan voor programmering van Urban Resort. Dit is een vorm van kruissubsidiëring, die de kunstraad niet wenselijk vindt. Daar komt bij dat Urban Resort voornamelijk in vastgoed investeert en geen enkel *track record* in programmering heeft. Urban Resort zou zich op dit vlak dus nog moeten bewijzen. De kunstraad ziet ook dat in de Hoofdlijnen Kunst en Cultuur 2021-2024 staat dat meer ingezet moet worden op culturele activiteiten in ontwikkelbuurten als Nieuw-West, Noord en Zuidoost door bijvoorbeeld de broedplaatsen in die wijken te laten samenwerken met meer gevestigde culturele instellingen. Deze samenwerkingen moeten volledig transparant zijn. Er is zodoende geen noodzaak in deze kunstenplanaanvraag vooruit te lopen op de verdeling van de middelen voor ontwikkelbuurten en/of over mogelijke coproducties van Podium Mozaïek en Urban Resort.

Een complicerende factor vormt de dubbelfunctie van Zafer Yurdakul, die zowel directeur van Podium Mozaïek is als van Urban Resort. Er wordt in de aanvraag geld gevraagd voor de gebundelde expertise van Podium Mozaïek en Urban Resort. Dit betekent dat Podium Mozaïek straks verantwoording zou moeten afleggen over wat Urban Resort als partner heeft gedaan. Een directeur die zijn eigen functioneren moet beoordelen, vindt de kunstraad oneigenlijk.

De kunstraad wil desondanks zijn waardering uitspreken voor het feit dat Podium Mozaïek de connectie met Urban Resort heeft gemaakt en zo bijdraagt aan het broedplaatsenklimaat in de stad.

Als het gaat om het toepassen van de Fair Practice Code geeft Podium Mozaïek aan dat de instelling die kosten deels wil dekken met de opbrengst van horeca en zaalverhuur. Wanneer deze inkomsten tegen zouden vallen, zou er niet fair conform de code gehonoreerd kunnen worden, maakt de kunstraad hieruit op. Dit vindt de kunstraad geen goede zaak.

Diversiteit en inclusie

Diversiteit en inclusie zit, zoals Podium Mozaïek zelf ook aangeeft, in de kern van de organisatie. De kunstraad erkent dit, maar had toch graag

gezien dat Podium Mozaïek dit wat beter had toegelicht. Bijvoorbeeld of het een nieuwe visie heeft ontwikkeld op diversiteit of dat deze in de loop der jaren onveranderd is gebleven. Dat Podium Mozaïek voor de verhalen de wijk ingaat, kan interessant nieuw aanbod opleveren vanuit aanvullende perspectieven. Podium Mozaïek bouwt zichtbaar aan een gemengd publiek, ook door de keuze voor bepaalde samenwerkingspartners. In het ondernemingsplan geeft Podium Mozaïek aan, bezorgd te zijn over de toegankelijkheid van het gebouw voor mensen met een fysieke beperking. Een zorg die door de kunstraad gedeeld wordt.

Podium Mozaïek wordt op naam in de Amsterdam Bis 2021-2024 opgenomen.

Huidig	€ 797.015
Huidig 2020*	€ 804.188
Gevraagd	€ 1.793.213
Advies	€ 890.000

*inclusief (eenmalige) 0,9% compensatie nominaal in het jaar 2020
